

Posudek oponenta na bakalářskou práci M. Zunové: **Partnerské preference lesbických a bisexuálních žen**

Téma zvolené M. Zunovou, stejně tak jako volbu nástrojů (rozhovory, kvalitativní výzkum) považuji, vzhledem ke kritickému nedostatku prací, jež by se partnerský výběrem lesbických žen zabývaly, za velmi vhodné a přínosné.

Celá práce má (bez příloh) rozsah 80 stran, je přehledně členěna na teoretickou a praktickou část, a je v ní citováno úctyhodných 176 zdrojů zdrojů, převážně zahraničních a velmi recentních (po velmi zběžné kontrole mám však pocit, že v seznamu jsou zařazeny i sekundární citace). V teoretické části autorka předkládá konsistentní a nepřiliš zdlouhavý (ale ne zjednodušující) pohled na problematiku ženské homosexuality, zabývá se rozdíly mezi „butch“ a „femme“ typy homosexuálních žen a pokouší se nastínit možné rozdíly v etiologii homosexuality u těchto typů. Tato kapitola se mi zdá velmi slibná, ovšem doporučovala bych používat s rozmyslem některé psychologické proměnné jako např. temperament (str. 15) a dále zařadit do interpretace vývoje „tomboys“ identity poznatky vývojové psychologie o identifikaci se se vzory a inklinaci ke kontaktu se stejným/opačným pohlavím v různých vývojových stádiích. Autorka dále přehledně shrnuje studie zabývající se charakteristikami, jež jsou u žen považovány za atraktivní (i když jsem četla již mnoho prací na toto téma, dokonce jsem se dozvěděla i některé nové údaje, což velmi oceňuji).

Empirická část je čtivá, autorka vystihuje jen to podstatné, co v rámci rozhovorů zjistila, a vyzdvihuje některá zajímavá zjištění, jež jsou v rozporu s dřívějšími poznatky (např. preference femininních žen u obou typů homosexuálních žen, důraz na upravenost) K jednotlivým okruhům fyzické atraktivity se vyjadřuje v rámci separátních kapitol, což umožňuje dobrou orientaci v textu. V této části bych snad uvítala ihned na začátku podstatně detailnější popis respondentek (např. kolik jich je „butch“ a kolik „femme“, homo/bisexuálních, rozložení dle věku, aj. – autorka to částečně uvádí až v diskusi, nicméně domnívám se, že kdyby tyto proměnné brala v úvahu již v průběhu analýz, mohla by dospět k zajímavým komparativním výsledkům). Rovněž bych uvítala podrobnější popis toho, jaká proporce žen uvedla odpovědi v rámci kategorií, jež jsou považovány za výsledné. Diskusi považuji za vydařenou a na řadu mnou připravených výtek se v ní autorce podařilo odpovědět (např. proporce butch, jejich malý počet ve vzorku a nutnost dalšího výzkumu na toto téma). Nicméně, je mi záhadou, proč se řada údajů, jež jsou uváděny v diskusi (např. komplementarita preferovaných znaků, souvislost s dominancí), vůbec neobjevuje ve výsledcích. Čtenář tak nemá přehled o tom, v rámci jakých odpovědí autorka tyto kategorie získala. Dále - ještě řada témat zůstala neinterpretována (např. Nemůže být řada výsledků pouze by-produktem výběru vzorku? – např. preference pro stejný věk u partnerky - u tak mladých žen se preference výrazně mladších partnerek ještě nemůže objevit? Stejně tak – není větší pravděpodobnost, že u takto mladých žen se ještě charakteristiky spojované se statutem, či přístupem k prostředkům, budou vyskytovat s menší pravděpodobností protože jsou asociovány s motivací ženy najít si dlouhodobý vztah (v otázkách nebylo specifikováno o jaký typ atraktivity se jedná) – stejně jako u heterosexuálních žen je preference pro poskytování zdrojů a status partnera zdůrazněna až ve chvíli, kdy je žena motivována založit rodinu a dlouhodobý vztah, což se stává v pozdějším věku? Není možné, že proporce butch a/nebo dominantních žen se bude s věkem homosexuálních žen zvyšovat a preference starších homosexuálních žen budou tudíž rozdílné? aj.)

Celkově však předkládaná práce jednoznačně splňuje požadavky kladené na bc. práci, navrhuji proto hodnocení **1-2**.

V Praze, 31.9 2012

Mgr. Kateřina Klapilová, PhD.